

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Методичні рекомендації
до написання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності 076
«Підприємництво та торгівля» освітньої програми
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого
(бакалаврського) рівня

Укладач: Дар'я БУТЕНКО _____

Відповідальний за видання Марина САЛУН _____

Харків,
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2024

УДК [658+339](072.034)

М54

Укладач : Д. С. Бутенко

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і торгівлі.

Протокол № 2 від 1.09.2023 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до написання дипломної роботи для М54 здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня: [Електронний ресурс] / уклад. Д. С. Бутенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 33 с.

Подано тематику дипломних робіт, а також вимоги до структури та змісту дипломної роботи. Наведено вимоги до оформлення дипломної роботи, порядок її оцінювання та захисту.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня.

УДК [658+339](072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

Вступ

Підсумковим етапом навчання, що дає право на присвоєння освітнього ступеня бакалавра, є дипломна робота. Вона є найбільш активною формою поєднання теоретичного навчання з практичним досвідом роботи здобувачів вищої освіти на базах практики.

Дипломна робота бакалавра – це самостійно виконана дослідницька праця з конкретної теми, яка повинна мати прикладний характер. Основне її призначення – продемонструвати рівень компетентностей здобувача вищої освіти його вміння вирішувати конкретні теоретичні та практичні завдання. У процесі підготовки дипломної роботи здобувачі вищої освіти розвивають мислення, набувають навичок дослідницької роботи, демонструють рівень своєї фахової підготовки, що є своєрідним звітом за весь період навчання. Дипломна робота має бути актуальною та спрямованою на вирішення економічних проблем сьогодення.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна, наведено в абл.. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
1	2
PH 1	ЗК 1
	СК 1
PH 2	ЗК 2
	СК 2
PH 4	ЗК 5
	СК 7
PH 5	ЗК 6
	СК 5
PH 7	ЗК 8
	ЗК 10
	СК 7

Закінчення табл. 1

1	2
PH11	ЗК 2
	ЗК 10
	СК 1
	СК 9
PH14	ЗК 2
	ЗК 5
	СК 4
PH15	ЗК 2
	СК 5
PH16	ЗК 11
	СК 6
PH18	СК 8

Примітка

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

PH1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

PH2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

PH4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

PH5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

PH7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

PH8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

PH9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

PH10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

PH11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

PH14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

PH15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

PH16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

PH18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

1. Мета і завдання дипломної роботи

Виконання дипломної роботи – це завершальний етап навчання здобувача вищої освіти, що згідно з Положенням про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця є обов'язковою умовою для здобуття освітнього ступеня бакалавра. Дипломна робота є кінцевим результатом навчання здобувача, що передбачає проведення самостійного наукового та практико-орієнтованого дослідження, яке містить результати вивчення різноманітних навчальних дисциплін, спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня і результати стажування або проходження переддипломної практики.

Метою написання дипломної роботи бакалавра є розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності суб'єкта підприємництва на основі осмислення конкретної проблеми з галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та використання методів самостійного дослідження теоретичних положень за вибраною темою.

Дипломна робота повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і містити:

обґрунтування актуальності вибраної теми дослідження;

визначені мету, предмет і об'єкт дослідження;

установлені завдання в межах визначеної мети, які забезпечать її досягнення;

ретельний науково-аналітичний огляд інформаційних джерел, нормативно-правового забезпечення вибраної проблеми;

критичний аналіз монографій, періодичних наукових видань, законодавчих і нормативних актів, спеціальної літератури, меншою мірою – підручників, навчальних посібників за обраною темою дослідження;

використання графічного методу дослідження з метою наочного зображення матеріалу, поданого у вигляді таблиць, рисунків тощо;

розрахунки, висновки, практичні рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення діяльності суб'єктів підприємництва.

2. Вибір і затвердження теми дипломної роботи

Тема бакалаврської дипломної роботи повинна бути актуальною та мати на меті вирішення конкретної практичної проблеми, що забезпечить підвищення ефективності діяльності суб'єкта підприємництва.

Тематику дипломних робіт розробляє кафедра підприємництва і торгівлі відповідно до затверджених програм вивчених навчальних дисциплін. Розроблений перелік тем дипломних робіт наведено в додатку А. Здобувач вищої освіти може запропонувати власну тему згідно з науковими інтересами, яку за згодою керівника дипломної роботи та членів кафедри можуть додати до переліку тем (відповідно до попередньої науково-дослідницької роботи, можливостей отримання необхідної інформації на базі дослідження). Разом із вибором теми визначають суб'єкт підприємницької діяльності-базу дослідження, на матеріалах якої буде виконано роботу і яку може бути використано для

проходження переддипломної практики. Суб'єкт підприємництва, що може мати будь-яку організаційно-правову форму, повинен обов'язково надати здобувачу вищої освіти доступ до власної звітності для проведення аналізу та практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Для вибору теми дипломної роботи здобувачі вищої освіти особисто подають заяву (додаток Б). Вибрану тему погоджує та уточнює керівник, після чого здобувачі вищої освіти розробляють план і календарний графік роботи, який має відповідати календарному графіку, затвердженому кафедрою підприємництва і торгівлі.

3. Призначення наукового керівника

Наукових керівників здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» призначає кафедра підприємництва і торгівлі та затверджує протоколом засідання кафедри.

Наукових керівників бакалаврських дипломних робіт призначають відповідно до наукових інтересів та згідно з плановим розподілом педагогічного навантаження.

4. Вимоги до структури та змісту дипломної роботи

Загальні вимоги

Під час підготовки бакалаврської дипломної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватися певних вимог:

дипломну роботу бакалавра виконують українською мовою і оформлюють машинописним текстом;

дипломну роботу здобувач вищої освіти виконує кожен індивідуально.

Винятком є комплексні дипломні роботи, що об'єднані під однією назвою та є окремими складовими однієї теми;

дипломна робота має сприяти вирішенню конкретних проблем зі спрямуванням на вирішення питань підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

матеріал, викладений у дипломній роботі, повинен бути логічним, стислим і аргументованим;

робота не повинна містити орфографічних і стилістичних помилок, а оформлення має відповідати встановленим вимогам, які висувають до бакалаврських робіт. Ці вимоги наведено далі;

кваліфікаційна робота бакалавра має бути спрямована на вирішення теоретичних завдань та практичних проблем у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій;

у роботі не має бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів відповідно до Кодексу академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

здобувач вищої освіти повинен обов'язково дотримуватися вимог щодо встановленого відсотка унікальності тексту, який прийнято та затверджено протоколом засідання кафедри підприємництва і торгівлі. Обов'язково необхідно робити посилання на джерела, звідки запозичено цитати або інші матеріали. У разі виявлення запозиченого матеріалу (тексту, таблиць, розрахунків, графіків тощо) без посилання на джерело дипломну роботу знімають з розгляду без права повторного захисту.

Вимоги до структури роботи

Дипломну роботу виконують на основі проходження переддипломної практики, вивчення вітчизняної та зарубіжної літератури з вибраної теми. Робота має містити такі обов'язкові елементи:

1. Титульний аркуш дипломної роботи. Тема дипломної роботи, указана на титульному аркуші, повинна повністю відповідати темі, зазначеній у наказі ректора університету.

2. Завдання до дипломної роботи.

3. Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи.

Титульний аркуш дипломної роботи, завдання до дипломної роботи і подання голові екзаменаційної комісії оформлюють відповідно до поточних стандартів університету. Зразок оформлення зазначених складових роботи здобувач вищої освіти особисто отримує у відповідального співробітника кафедри. Заповнені машинописним (комп'ютерним) способом, ці складові роботи мають містити підписи здобувача вищої освіти, керівника роботи, консультантів, викладача

кафедри, відповідального за проведення нормоконтролю, завідувача кафедри підприємництва і торгівлі, секретаря і декана факультету.

4. Реферат дипломної роботи українською й англійською мовами. Реферат містить кількість сторінок, таблиць, рисунків, кількість найменувань і сторінок у списку літератури, кількість додатків у роботі та їхній загальний обсяг у сторінках. Далі слід стисло викласти основні результати роботи. Okремо подають від 5 до 10 ключових слів та словосполучень, які відображують зміст роботи. Також у рефераті вказують рік виконання та рік захисту роботи. Обсяг реферату – до 1 с.

5. Зміст дипломної роботи.

6. Вступ.

7. Основна частина, яка складається з теоретичного, аналітичного і проектного розділів. Кожний розділ містить три підрозділи.

8. Висновки.

9. Список використаної літератури.

10. Додатки.

Загальний обсяг дипломної роботи становить 70 – 80 сторінок машинописного тексту (без урахування списку літератури та додатків). Зміст кожного з розділів значною мірою залежить від теми дипломної роботи та погодженого з керівником плану.

Також згідно з Положенням про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця здобувач вищої освіти пише заяву про затвердження теми дипломної роботи, подає голові екзаменаційної комісії (ЕК) подання щодо захисту дипломної роботи, завдання до дипломної роботи, рецензію, заяву під час дотримання професійної етики при написанні дипломної роботи, довідку про достовірність даних. Бланки та приклади заповнення необхідних документів здобувач отримує на кафедрі підприємництва і торгівлі.

Вимоги до ілюстративного матеріалу

Ілюстративний матеріал – це обов'язкова частина дипломної роботи у якій подають основні результати дослідження. Виконують у двох варіантах: роздрукованому й у вигляді презентації.

Структуру і склад ілюстративного матеріалу обов'язково погоджують із науковим керівником після завершення написання

дипломної роботи. Основні вимоги до структури ілюстративного матеріалу:

титульний аркуш з підписом наукового керівника;

перший плакат «Схема логіки-дослідження», який повинен містити назву теми, мету, завдання, об'єкт і предмет роботи, назви розділів (дозволено також наводити практичну значущість роботи), висновки;

плакати, що ілюструють результати теоретичного розділу, наприклад, результати морфологічного аналізу, узагальнені класифікації тощо;

не менше ніж три плакати, які ілюструють результати, отримані в аналітичному розділі дипломної роботи, наприклад, техніко-економічний аналіз діяльності суб'єкта підприємництва, аналіз фінансових результатів тощо;

плакати, які ілюструють результати, отримані в проєктному розділі, наприклад, розрахунок економічного ефекту запропонованих заходів.

Рекомендована кількість ілюстративних матеріалів – від 10 до 15 плакатів, які необхідно узгоджувати з керівником.

4.1. Вимоги до змісту розділів дипломної роботи

Вимоги до змісту дипломної роботи

Зміст – це план дипломної роботи, який повинен містити назви всіх структурних елементів роботи, а саме: вступ, назви розділів та підрозділів, висновки, список використаної літератури та додатки. До змісту не додають титульний аркуш і сам зміст. Обов'язково потрібно вказувати номери сторінок, на яких починається зазначений структурний елемент. На початку сторінки по центру друкують слово «ЗМІСТ».

Вимоги до вступу дипломної роботи

У вступі необхідно подати: обґрунтування актуальності й практичної значущості вибраної теми дипломної роботи бакалавра; виокремити мету і в її межах ставити завдання, за допомогою яких можна досягти поставленої мети; визначити предмет і об'єкт дослідження; назвати використані методи та уточнити, де саме в роботі їх було використано; подати інформаційну базу, на якій проведено дослідження. Також, за наявності, навести практичне значення одержаних результатів і публікації.

Актуальність дослідження визначають шляхом критичного аналізу та формулюють вирішення конкретної практичної проблеми чи наукового завдання. Обґрунтовують актуальність і доцільність дипломної роботи бакалавра. Висвітлення актуальності не повинно бути, з одного боку, багатослівним, а з другого – формальним, таким, що лише повторює загальновідомий матеріал.

Мета дипломної роботи має сприяти вирішенню теоретичних завдань і практичних проблем у межах вибраної теми. Не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання повинні стисло відображати конкретні цілі дипломної роботи та сприяти досягненню поставленої мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, вибраний для вивчення. Не потрібно називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу чи орган державної влади або його підрозділ, на прикладі якого виконують роботу, адже це є базою дослідження.

Предмет дослідження – це конкретне завдання в межах об'єкта дослідження. Слід зазначити, що об'єкт і предмет дослідження взаємопов'язані між собою та обмежені вибраною темою дослідження.

Методи дослідження можуть бути загальнонауковими та специфічними. Окрім їх назв, необхідно вказувати, як їх було застосовано в дипломній роботі.

Інформаційна база – це перелік матеріалів, використаних для написання дипломної роботи.

Практичне значення одержаних результатів – це інформація про ступінь готовності розроблених рекомендацій до використання або масштаби використання для конкретного суб'єкта підприємницької діяльності. Наприклад, практичне значення одержаних результатів може полягати в тому, що розроблене методичне забезпечення та обґрунтовані теоретичні положення доведені до рівня практичних рекомендацій і можуть бути застосовані на конкретному підприємстві. У такому разі дипломник повинен надати довідку про впровадження результатів дипломної роботи.

Публікації – це оприлюднені результати дипломної роботи у вигляді наукової статті, тез доповіді тощо. У вступі необхідно подати інформацію про вид публікації та назву журналу або конференції.

Вимоги до основної частини дипломної роботи

Основна частина дипломної роботи складається з трьох послідовних розділів – теоретичного, аналітичного та проєктного.

У теоретичному розділі дипломної роботи розглядаються загальні теоретичні аспекти проблеми з використанням аналізу літературних джерел із досліджуваної тематики, на які обов'язково треба робити посилання. Доцільно подати визначення ключових понять дослідження, провести морфологічний аналіз або контент-аналіз існуючих точок зору щодо сутності тлумачення основних понять; узагальнити існуючі класифікації або структуру основних понять. Необхідно здійснити критичний аналіз нормативно-правових засад у межах вибраної теми дослідження; провести статистичний аналіз даних, що опубліковані на офіційних сайтах, наприклад, даних Державного комітету статистики України. Положення теоретичного аналізу слід узагальнювати у вигляді аналітичних таблиць і рисунків.

Аналітичний розділ повинен мати назву «Комплексний аналіз діяльності... (назва суб'єкта підприємництва)». Спочатку наводять загальну характеристику суб'єкта підприємництва. Під час складання характеристики потрібно подати такі відомості: повну назву, організаційно-правову форму, основні види діяльності, основні види робіт, продукції та послуг підприємства, його організаційну структуру тощо. Дані бажано підтверджувати посиланнями на офіційний сайт суб'єкта підприємництва. У вигляді таблиці доцільно подати «Техніко-економічний аналіз діяльності суб'єкта підприємництва», який здійснюють за такими напрямками: узагальнювальні показники діяльності підприємства, основні виробничі фонди, матеріальні ресурси, трудові ресурси, нематеріальні активи. Для цього необхідно проаналізувати баланс (Форма 1), звіт про фінансові результати (Форма 2), статистичний звіт з праці (Форма 1-ПВ) тощо.

Проєктний розділ має містити конкретні рекомендації, пропозиції щодо підвищення ефективності суб'єкта підприємництва. Важливим моментом є побудова зв'язку між основними теоретичними положеннями, методичними підходами, викладеними в першому розділі, а також висновками, зробленими в аналітичному розділі дослідження. Назву розділу формулюють, як правило, таким чином: «Удосконалювання... (предмет дослідження) на... (база дослідження)» або «Шляхи вдосконалювання... (предмет дослідження) на... (база

дослідження)». Також доцільно у вигляді таблиці подати «Розрахунок економічної ефективності або обґрунтування соціального ефекту від запропонованих заходів», де наводять розрахунок економічної ефективності або соціального ефекту від заходів щодо вдосконалення діяльності суб'єктів підприємництва відповідно до вибраної теми дипломної роботи.

Вимоги до формування висновків дипломної роботи

Висновок — це узагальнені результати проведеного дослідження, що повинні відображати послідовно поставлені і виконані завдання дипломної роботи. У висновках перелічують наукові результати, що виконані здобувачем-дипломником за темою роботи. Рекомендований обсяг становить 2—3 сторінки.

Вимоги до списку використаної літератури

Список використаної літератури розміщують після висновків з нової сторінки як окремий елемент дипломної роботи. Список джерел повинен містити повний перелік назв використаних джерел, до яких належать: офіційні сайти, нормативно-правові акти, монографії, наукові статі, інші публікації в періодичних виданнях, словники, підручники, навчальні посібники тощо.

Рекомендована кількість джерел у списку використаної літератури має бути не меншою за 40 позицій. При цьому повинні переважати джерела, опубліковані не раніше ніж за 5—7 років до дати захисту бакалаврської дипломної роботи.

Вимоги до додатків

Дипломна робота обов'язково має містити додатки, що відображають відповідну інформаційну базу аналізу діяльності суб'єкта підприємництва. Їх слід належним чином оформлювати: «Фінансова звітність», «Фінансовий аналіз» тощо.

Також у додатки необхідно виносити матеріали, що займають більше двох сторінок, наприклад, великі розрахунки, таблиці, схеми тощо.

5. Вимоги до оформлення дипломної роботи

Загальні вимоги

Дипломну роботу друкують засобами комп'ютерної техніки на аркушах білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкового інтервалу, до тридцяти рядків на сторінці. Друк здійснюють лише з одного боку аркуша. Роздруковану роботу подають у твердій палітурці.

Параметри тексту дипломної роботи потрібно виставляти, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Шрифт основного тексту – звичайний, Times New Roman, кегль 14. Міжабзацний відступ та інтервал – 0 см. Абзацний відступ – 1,25 см, вирівнювання основного тексту – по ширині. Рекомендовані параметри відступів та інтервалів наведено на рис. 1.

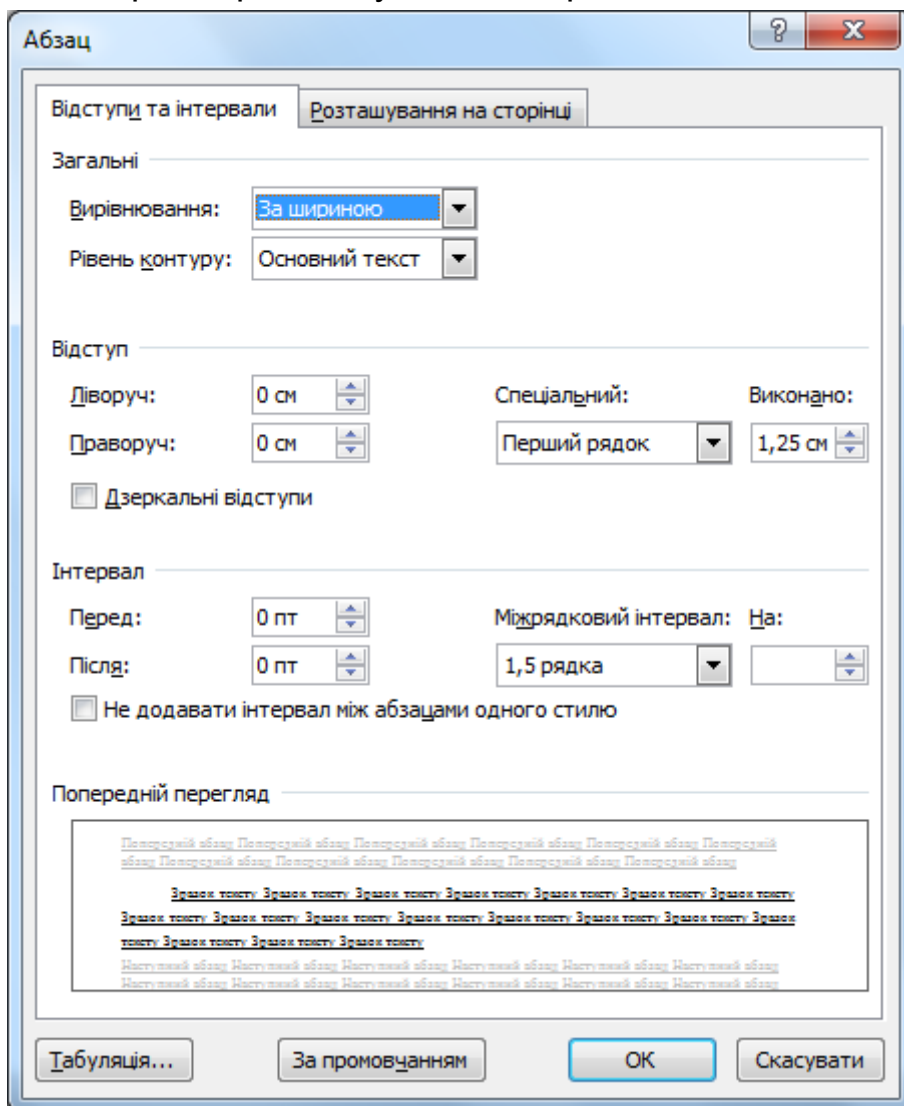
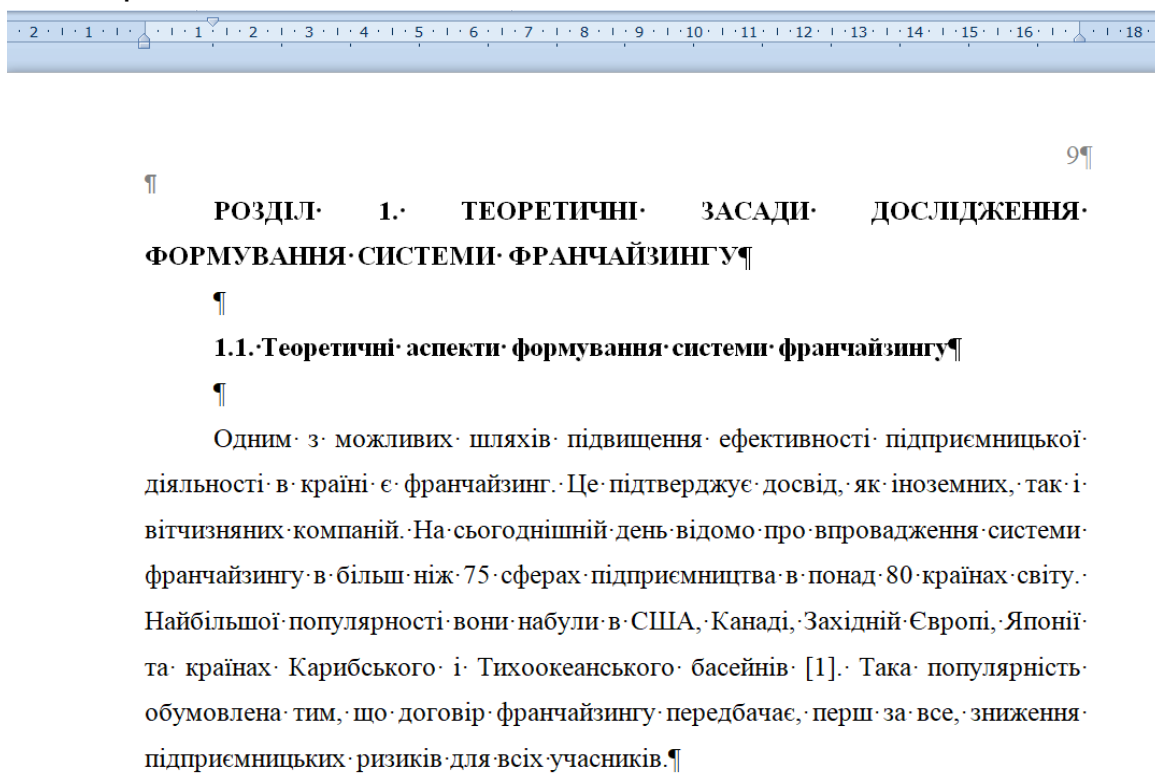

Рис. 1. Відступи та інтервали

Винятком є титульний аркуш дипломної роботи, завдання до дипломної роботи і подання голові екзаменаційної комісії, для яких міжрядковий інтервал установлюють відповідно до стандарту. «Висячі рядки» в тексті дипломної роботи не допускають. Автоматичні переноси в словах не ставлять.

Цифри не можна відривати від одиниць вимірювання, вони мають бути розміщені на одному рядку. В останньому рядку абзацу не може міститися слово або його частина менші за п'ять символів.

Заголовки структурних частин дипломної роботи: змісту, вступу, розділів, списку використаної літератури тощо – друкують великими літерами (кеглем 14) жирним шрифтом симетрично до тексту. Приклад наведено на рис. 2.

Рис. 2. Оформлення розділів та підрозділів

Ставити крапку наприкінці назви не потрібно. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, лише тоді їх розділяють крапкою.

Останню сторінку кожного елемента дипломної роботи заповнюють текстом не менше ніж на дві третини. Це стосується розділів, висновків та інших частин роботи. У кінці сторінок, які не є останніми в розділі, не

залишають більше одного вільного рядка. Також не можна закінчувати завершувати розділ (підрозділ) таблицею, рисунком, формулою. Після них обов'язково має бути текст, який, як правило, є поясненням або висновками залежно від мети їх наведення у роботі.

Оформлення змісту

Зміст дипломної роботи має містити назви та нумерацію початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, зокрема вступу, загальних висновків, списку використаної літератури, додатків тощо. У змісті не слід виокремлювати кожний додаток, достатньо вказати номер першої сторінки додатків.

Складаючи зміст, аркуш умовно поділяють на два стовпці: у лівому (ширшому) подають нумерацію (якщо вона є) та назви розділів і підрозділів дипломної роботи, а в правому – нумерацію початкових сторінок. Треба уникати подовження назв розділів та підрозділів на правий стовпець.

Під час нумерації початкових сторінок не слід застосовувати позначку «с.» або «стор.». Після номера сторінки крапку не ставлять.

У змісті не потрібно виділяти назви розділів, підрозділів або нумерацію їхніх початкових сторінок жирним шрифтом. Можна друкувати назви структурних елементів роботи великими літерами, як у тексті.

Необхідно слідкувати за тим, щоб назви структурних елементів дипломної роботи в змісті збігалися з назвами цих елементів у тексті роботи.

Оформлення нумерації

Нумерація в дипломній роботі є необхідною та обов'язковою, її використовують для зручного подання матеріалу та підпорядкування його елементів залежно від розділів роботи. Нумерацію сторінок роботи, рисунків, таблиць та формул здійснюють арабськими цифрами без знака «номер».

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш (пояснювальна записка), який додають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на бланку завдання, поданні, змісті, першій сторінці вступу номер сторінки не проставляють. Бланк завдання має дві сторінки, які треба врахувати і також не нумерувати.

Номери сторінок починають проставляти з другої сторінки вступу у правому верхньому куті без крапки в кінці, до останньої сторінки додатків включно. Для нумерації сторінок застосовують шрифт Times New Roman, кегль 14.

Оформлення таблиць

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У тексті розміщують напис «Таблиця», вирівнюють по правому краю, залишивши порожній рядок після тексту. Приклад наведено на рис. 3.

Незважаючи на всебітє використання контролю у науковій літературі досі існують протиріччя щодо тлумачення сутності цього поняття, так у табл. 1.2 наведені існуючі точки зору зазначеної дефініції.

Таблиця 1.2

Існуючі точки зору щодо сутності поняття «контролінг»

Автор	Визначення поняття «контролінг»
Бутенко Д.С. [7]я	це концепція управління, яка надає можливість керівництву підприємства приймати ефективні управлінські рішення в умовах мінливого зовнішнього середовища
Брітченко І.Г., Князевич А.О. [4]о	це система управління досягненням цілей і невід'ємна частина управління підприємством
Жавнерчик О.В. [15]о	це функціонально-відосблений напрям економічної роботи на підприємстві, пов'язаний з реалізацією фінансово-економічної функції у менеджменті для прийняття оперативних і стратегічних управлінських рішень
Малярєць Л.М. [21]о	особлива складова системи управління підприємством, яка інтегрує всю систему управління в досягненні цілей з позиції майбутніх періодів

Рис. 3. Оформлення таблиць

Таблиця обов'язково повинна мати заголовки, які можуть бути 2-х типів: 1) заголовки граф (колонок), описують у першому рядку таблиці і називають «головкою» таблиці; 2) заголовки рядків, описують у першій колонці таблиці і називають «боковиком» таблиці. Обидва типи заголовків можуть мати підзаголовки.

Нумерація таблиць повинна складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між цифрами ставлять крапку. Після номера таблиці крапку не ставлять, наприклад: «Таблиця 1.5» – п'ята таблиця першого розділу. У тексті посилання на таблицю роблять у скороченій формі, наприклад, «...наведено у табл. 1.5».

На наступному рядку обов'язково подають назву таблиці, яку друкують симетрично до тексту. Слово «Таблиця» і назву таблиці починають з великої літери. Назву не підкреслюють і крапку в кінці не

ставлять. Слово «Таблиця», її номер і назву слід виділяти напівжирним шрифтом Times New Roman, 14 кегл.

Таблиця обов'язково має містити головку з назвою стовпців (іноді – рядків). Якщо це зробити неможливо (наприклад, таблиця являє собою матрицю), краще оформити таблицю як ілюстрацію або рисунок.

Наводити таблиці можна лише після згадування про них у тексті або, якщо це неможливо (наприклад, таблиця завелика), на наступній сторінці. Категорично заборонено подавати таблиці, про які не було згадувань у тексті. Таблицю розміщують таким чином, щоб її можна було читати без повороту.

У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», її номер і назву подають тільки один раз над її першою частиною. Над іншими частинами, розміщеними на наступних сторінках, біля правого поля аркуша пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.5». На останній сторінці, яку займає таблиця, замість «Продовження табл.» пишуть «Закінчення табл.». Слова «Продовження табл.», «Закінчення табл.» і номер таблиці виділяють напівжирним шрифтом Times New Roman, 14 кегл.

Крім того, у разі перенесення таблиці на першій сторінці під головкою таблиці вміщують рядок з порядковими номерами стовпців, а на інших сторінках такий рядок подають замість головки.

Заборонено розривати таблицю, коли на одній сторінці залишають назву або головку таблиці, а інші рядки переносять на наступну сторінку. Таблиці можна переносити на інший аркуш тільки таким чином, щоб на першій та останній сторінці було не менше трьох рядків (без урахування головки та рядка з порядковими номерами стовпців). Якщо це неможливо, таблицю не розривають, а переносять на наступну сторінку.

У таблицях допускають використання шрифту кегль 12 Times New Roman, (для основного тексту курсової роботи) або кегль 10 Times New Roman (для додатків). Міжрядковий інтервал має бути одинарним.

Якщо розмір таблиці становить три повних аркуші та більше, її обов'язково переносять у додатки. Нумерація таблиць у додатках містить спочатку назву додатка, а потім номер. Наприклад, «Таблиця А.1» – перша таблиця в додатку А.

Розділ або підрозділ не може закінчуватися таблицею, після неї обов'язково має бути розміщено текст, наприклад, висновки, аналіз або пропозиції тощо.

Оформлення рисунків

Рисунки – це графічні зображення, що ілюструють результати проведеного дослідження (діаграми, схеми, графіки). Можуть бути запозиченими і мати посилання на автора або власними розробленням. Рисунки необхідно подавати в роботі безпосередньо після згадування у тексті. Приклад наведено на рис. 4.

Рис. 4. Оформлення рисунків

Рисунки довідкового характеру (фотографії, креслення, діаграми, схеми, графіки, карти) бажано розміщувати в додатках, роблячи на них посилання в тексті. Кожний рисунок має відповідати тексту та його назві.

Усі ілюстрації в дипломній роботі – графіки, діаграми, схеми тощо – позначають словом «Рис.» з великої літери та нумерують послідовно в межах розділу. Номер рисунка повинен складатися з номера розділу і порядкового номера рисунка, між якими ставлять крапку. Номер рисунка, його назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно виключно під ним. Між номером ілюстрації та її назвою ставлять крапку, наприклад: «Рис. 1.5. Класифікація видів підприємницької діяльності». Винятком є рисунки, подані в додатках. Їх нумерація орієнтується на назву додатка і номер за порядком у ньому, наприклад: «...зображено на рис. А.1».

Якість рисунка має забезпечувати його чітке відтворення (електрографічне копіювання, принтер). Ілюстрації повинні бути зроблені за допомогою комп'ютера і бути чорно-білими. Розміщення кольорових рисунків допускають лише в додатках. В основному тексті не допускають також розміщення ілюстрацій із сірим або кольоровим фоном окремих елементів, крім ілюстрацій, виконаних за допомогою MS Excel або

спеціалізованих програм (наприклад, Statistica). У разі використання спеціалізованого програмного забезпечення допускають ілюстрування отриманих результатів у форматі екранної копії – скриншоту.

Усі рисунки бажано виконувати за допомогою окремих інструментів MS Word (вставлення / фігури). Використовувати шаблони заборонено. Додавати різні кольори теж заборонено. Якщо виникає така потреба, то слід застосовувати лише чорно-білу палітру.

Номер і назву рисунка необхідно виділяти напівжирним шрифтом Times New Roman кегл 14, розміщуючи симетрично до тексту без абзацу.

Оформлення формул

Формули в дипломній роботі виконують за допомогою стандартних математичних редакторів *Microsoft Office*, наприклад, Microsoft Equation 3.0 (рис. 5).

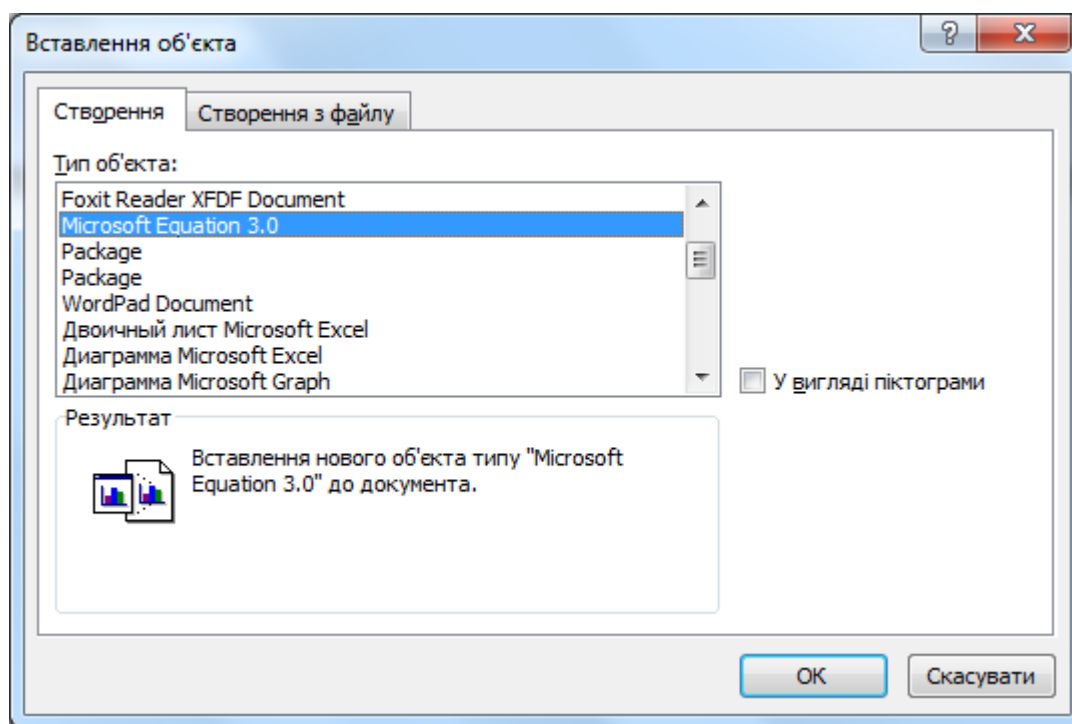

Рис. 5. Оформлення формул

Формули нумерують (якщо їх більше однієї) у межах розділу, наприклад: (3.5) – п'ята формула третього розділу. Формули розташовують симетрично до тексту. Стель оформлення всіх формул у роботі має бути однаковим –Times New Roman, кегль 14. Курсив і напівжирний шрифт використовувати заборонено. Перед формулою

бажано навести її назву або згадування та надати посилання на номер літературного джерела.

Оформлення посилань

Посилання – це уточнення номера джерела зі списку літератури, з якого запозичено матеріал або його зміст. Посилання використовують у тексті курсової роботи, але закінчувати ним розділ чи підрозділ не можна.

У теоретичному розділі роботи, під час використання матеріалів, опублікованих іншими авторами, окреме посилання роблять для кожної наведеної закінченої думки, яку в тексті можна виділити абзацом, окремим реченням або цитатою. Наявність у середньому одного-двох посилань на одну сторінку тексту теоретичного розділу, наведення кількох поспіль сторінок тексту з одного джерела свідчать про низьку якість проведення теоретичного дослідження і можуть бути причиною недопущення роботи до захисту.

Посилання на джерела в тексті слід позначати порядковим номером зі списку використаної літератури та виділяти двома квадратними дужками, наприклад: «[20, с. 2]» – двадцяте джерело, сторінка друга. Якщо є необхідність робити посилання на декілька джерел, то їх номери розділяють крапкою з комою, наприклад: «... аналіз літературних джерел [2; 20; 39] надав можливість виокремити...». Після дужки крапку ставлять лише в тому випадку, якщо це кінець речення. Якщо посилання розміщено в кінці заголовка таблиці або ілюстрації, крапку не ставлять.

Якщо посилання роблять на літературу, яка була джерелом інформації для рисунка або таблиці, то біля назви пишуть у круглих дужках без напівжирного шрифту «...складено за даними...» і вказують номер джерела зі списку літератури у квадратних дужках, наприклад: «...**Рис. 1.5. Види підприємницьких ризиків** (складено за даними [19])».

Оформлення списку використаної літератури

Джерела в списку використаної літератури наводяться за абеткою в алфавітному порядку за прізвищем першого автора або за першою літерою назви. Спочатку подаються джерела українською, потім – іноземними мовами. Нумерація джерел у списку – наскрізна.

Під час внесення джерел до списку використаної літератури необхідно обов'язково наводити всі вихідні дані: ПІБ автора (авторів), назву праці, місце і назву видавництва, рік видання, загальну кількість сторінок (для періодичних видань – діапазон сторінок, на яких розміщено статтю, на яку роблять посилання). Крім того, під час оформлення списку літератури слід звертати увагу на такі загальні вимоги:

ініціали і прізвище автора не відривають одне від одного, тобто завжди розміщують на одному рядку;

усі джерела подають мовою оригіналу;

скорочення слова «сторінка» («с.») завжди розміщують на одному рядку з відповідним числом;

не допускають наведення в списку література номеру журналу (газети) як окремої позиції – позицією списку літератури може бути лише стаття;

не рекомендують робити посилання на цілий веб-сайт – позицією списку використаної літератури має бути окрема сторінка, яку оформлюють як статтю (з певними відмінностями від статті в паперовому виданні). Вийняток можуть бути сайти зі статистичною, довідковою інформацією, наприклад, сайт Державного комітету статистики України;

URL-адресу веб-сайту як в основному тексті роботи, так і в списку використаної літератури не можна наводити шрифтом з підкреслюванням або іншим кольором;

потрібно чітко дотримуватися вимог до пунктуації (згідно зі зразком), не замінюючи тире дефісом, роблячи необхідні відступи між структурними елементами позиції списку літератури і знаками пунктуації.

Зразки оформлення літературних джерел наведено далі:

Оформлення монографії:

Гриньова В. М. Оцінка результативності інноваційної діяльності підприємства: монографія / В. М. Гриньова, Д. С. Бутенко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 248 с. ¶

Оформлення наукової статті:

Бутенко Д. С. Мотиваційний менеджмент у підприємницькій діяльності / Д. С. Бутенко // Економіка і суспільство – м. Мукачеве. – 2019. – №20. – С.142-148 ¶

Оформлення матеріалів конференції:

Бутенко Д. С. Складові мотиваційного менеджменту в підприємницькій діяльності / Д. С. Бутенко // збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця» (30-31 травня 2019) м. Харків : ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2019. — С.9-14¶

Оформлення додатків

Додатки – це окремий елемент курсової роботи бакалавра, що містить необхідну фінансову, бухгалтерську, статистичну, довідкову та іншу інформацію, яка не входить до основної частини роботи але необхідна для її більш повного розкриття. Додатки починаються з нового аркуша, на якому великими літерами симетрично аркуша надруковано слово «ДОДАТКИ». Номер сторінки на цьому аркуші не ставлять, але включають його в загальну кількість сторінок курсової роботи. Кожний додаток також повинен починатися з назви та номера. Оформлюють назви додатків без абзацу напівжирним шрифтом Times New Roman кегль 14 і ставлять відповідні літери. Наприклад: «ДОДАТОК А». З іншого рядка друкують його назву малими літерами з першою великою. У тексті під час згадування додатка не треба писати це слово великими літерами, а за наявності таблиці або рисунка слід обов'язково вказувати їх номер, наприклад: «...наведено в додатку А, табл. А.1..»

Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: «ДОДАТОК А», «ДОДАТОК Б» тощо.

Рисунки, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «рис. Д.2» – другий рисунок додатка Д; (А.1) – перша формула додатка А. На ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, поширюються загальні вимоги щодо оформлення.

Документи, заповнені з обох боків аркуша, рахуються як дві сторінки, але номер ставлять лише на першій із них.

Неприпустимо подавати в додатках будь-які документи (оригінали чи копії), що містять печатку підприємства або підписи його посадових осіб, зокрема, бухгалтерську або фінансову звітність.

6. Порядок оцінювання та захисту дипломної роботи

Оцінювання та захист дипломної роботи здійснюється згідно з Положенням про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Тривалість захисту однієї дипломної роботи не повинна перевищувати 30 хвилин. Для розкриття змісту випускної дипломної роботи здобувачу надають не більше 20 хв. За цей час дипломник повинен представити членам екзаменаційної комісії коротку доповідь, яка відображає основні результати його роботи та супроводжується ілюстративним матеріалом.

Відповідно до Положення про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця під час захисту дипломних робіт до екзаменаційної комісії подають: дипломну роботу, яка містить подання декана факультету голові екзаменаційної комісії про направлення здобувача до захисту дипломної роботи (проєкту), довідку про успішність за період навчання на факультеті, висновок керівника дипломної роботи, а також запис висновку завідувача випускової кафедри про допуск здобувача до захисту в екзаменаційній комісії (протокол засідання кафедри підприємництва і торгівлі); критерії оцінювання дипломних робіт; копію навчальної картки здобувача вищої освіти, засвідчену деканом факультету; письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання дипломної роботи; письмову рецензію на дипломну роботу, приклад якої наведено у додатку В.

Рецензування дипломних робіт проводять висококваліфіковані спеціалісти виробничих, наукових і проєктних організацій, викладачі, які є фахівцями зі спеціальності та працюють в інших навчальних закладах.

Згідно з Положенням про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця оцінювання результатів захисту дипломних робіт здійснюють за 100-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті, та національною шкалою і відображають у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії.

Під час оцінювання результатів захисту дипломних робіт враховують: відгук керівника, відгук рецензента, доповідь та презентацію, захист роботи (відповіді на запитання) тощо.

7. Рекомендована література

Основна

1. Балджи М. Д. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. / М. Д. Балджи, В. О. Однолько. – Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. – 344 с.
2. Плетос С. В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. – Одеса : ОДЕКУ, 2021. – 121 с.
3. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник / Д. О. Приходько. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. – 280 с.

Додаткова

4. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. – 240 с.
5. Бутенко Д. С. Франчайзинг – форма підприємницької діяльності / Д. С. Бутенко // матеріали VI Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конференції з міжнародною участю Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємства реального сектору економіки : тези доп. (м. Полтава, 17 листоп. 2021 р.) – Полтава : Нац. ун-т «Полтав. держ. аграр. ун-т», 2021. – С. 137–139.
6. Бутенко Д. С. Пошук шляхів розвитку підприємницької діяльності в Україні / Д. С. Бутенко // Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку : монографія / за ред. Л. М. Савчук, М. В. Корнєєва. – Дніпро: Пороги, 2021. – С. 293-341.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

7. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/>.

Додатки

Додаток А

Перелік рекомендованих тем дипломних робіт бакалаврів освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

1. Розроблення програми підвищення конкурентоспроможності бізнесу.
2. Обґрунтування заходів диверсифікації ризиків підприємницької діяльності.
3. Обґрунтування програми зниження витрат на виробництво та збут продукції суб'єкта підприємницької діяльності.
4. Обґрунтування проекту диверсифікації бізнесу.
5. Запровадження технологій електронного бізнесу.
6. Франчайзинг як ефективний інструмент підприємницької діяльності.
7. Застосування сучасних інформаційних технологій у підприємницькій діяльності.
8. Організація підприємницької діяльності у сфері послуг.
9. Створення інтернет-магазину для торгівлі товарами.
10. Проект інноваційного розвитку суб'єкта підприємницької діяльності.
11. Аутсорсинг як ефективний інструмент підприємницької діяльності.
12. Механізм державної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності та напрями його вдосконалення (на прикладі...).
13. Розвиток інвестиційної привабливості суб'єктів підприємницької діяльності.
14. Розвиток інноваційного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності.
15. Обґрунтування механізмів фінансування розвитку підприємництва.
16. Проблеми та напрями забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності.
17. Інформаційні технології та інформаційна безпека в підприємницькій діяльності.
18. Розвиток практики соціально відповідального ведення бізнесу на вітчизняних підприємствах.

19. Венчурне фінансування інноваційної діяльності малого/ середнього підприємництва (на прикладі....).
20. Економічна безпека підприємства: методи оцінювання та формування механізму її забезпечення (на прикладі....).
21. Ефективна бізнес-модель у підприємстві як інструмент стратегічного планування (на прикладі....).
22. Інноваційне підприємство: сутність, механізм і форми розвитку (на прикладі....).
23. Конкурентні переваги підприємства та обґрунтування стратегії їх забезпечення (на прикладі ...).
24. Корпоративна соціальна відповідальність у контексті розвитку підприємства об'єднаних територіальних громад (на прикладі....).
25. Використання мотиваційного менеджменту в підприємницькій діяльності (на прикладі....).
26. Обґрунтування напрямів диверсифікації ризиків у підприємницькій діяльності (на прикладі....).
27. Особливості реалізації цінової політики та цінових стратегій у малому і середньому підприємстві (на прикладі....).
28. Особливості функціонування підприємств малого бізнесу та вплив інновацій на ефективність їхньої діяльності (на прикладі).
29. Оцінювання вартості бізнесу та особливості його здійснення на підприємстві (на прикладі....).
30. Оцінювання практики ведення соціально відповідального бізнесу на вітчизняних підприємствах (на прикладі....).
31. Шляхи забезпечення беззбитковості господарської діяльності підприємства (на прикладі...).
32. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (на прикладі...).
33. Оцінювання методів ведення бізнесу в Інтернеті (на прикладі....).
34. Підвищення конкурентоспроможності підприємства шляхом застосування міжнародних систем якості.
35. Оцінювання інвестиційної привабливості українського бізнесу з позиції іноземного інвестора.
36. Електронна торгівля в міжнародному бізнесі.
37. Здійснення міжнародної торгівлі послугами.
38. Міжнародна торгівля високотехнологічними товарами.

39. Організація міжнародного обміну на ринках товарів (послуг, сировини та продуктів інтелектуальної власності)

40. Міжнародні економічні організації, що регулюють світову торгівлю.

41. Передумови розвитку та етапи становлення процесу глобалізації бізнесу.

42. Форми міжнародної торгівлі: сутність і особливості .

43. Сучасний стан і структура міжнародної торгівлі.

44. Упровадження інноваційних технологій управління торговельним підприємством (на прикладі....)

45. Обґрунтування доцільності використання аутсорсингу на підприємстві (на прикладі....).

46. Особливості розвитку електронної комерції у сфері малого/середнього підприємництва (на прикладі....).

47. Організація зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва.

48. Ризик-менеджмент під час здійснення торгових стратегій на біржовому ринку (на прикладі...).

49. Розроблення механізму підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства (на прикладі....).

50. Розроблення та обґрунтування проєкту виходу підприємства на зовнішні ринки (на прикладі....).

51. Розроблення та обґрунтування стратегії підвищення ефективності діяльності підприємства (на прикладі....).

52. Розроблення та обґрунтування стратегії розвитку торговельного підприємства (на прикладі ...).

53. Технологічне підприємництво в електронній комерції (на прикладі....).

54. Фінансове забезпечення розвитку торговельного підприємства (на прикладі....).

55. Формування системи контролінгу на торговельному підприємстві (на прикладі....).

56. Формування системи управління економічними ризиками підприємства (на прикладі ...).

57. Формування та реалізація конкурентної стратегії в мікропідприємстві (на прикладі...).
58. Ефективний маркетинг як чинник успіху в підприємницькій діяльності (на прикладі...).
59. Формування ефективної системи просування продукції підприємства / бренду (на прикладі...).
60. Брендинг на підприємстві: формування та забезпечення ефективності використання (на прикладі...).
61. Дослідження просування нової марки товару на український ринок (на прикладі...).
62. Дослідження кон'юнктури зарубіжних ринків промислових товарів (на прикладі...).
63. Дослідження кон'юнктури зарубіжних ринків споживчих товарів (на прикладі...).
64. Підвищення конкурентоспроможності товарів на зарубіжних ринках (на прикладі...).
65. Формування міжнародних товарних стратегій (на прикладі...).
66. Розвиток експортного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності.

Приклад оформлення заяви

Завідувачці кафедри
підприємництва і торгівлі
Марині САЛУН
студентки 4 курсу,
групи 6.06.076.010.21.1
Буди Тетяни Вікторівни

Заява

Прошу затвердити мені тему дипломної роботи: «Розвиток експортного потенціалу суб'єктів підприємницької діяльності».

База практики: ТОВ «Старт-світ».

Керівник: канд. екон. наук, доцент Д. С. Бутенко

(Підпис керівника)

(Підпис студента)

(Дата пишеться від руки)

**Приклад оформлення рецензії
РЕЦЕНЗІЯ**

**на дипломну роботу студента 4 курсу ХНЕУ ім. С. Кузнеця
Губіна Івана В'ячеславовича**

на тему «Розроблення рекламної кампанії підприємства»

Швидкий розвиток рекламної діяльності у зв'язку з її актуальністю, розширення завдань і виникнення нових цілей та форм реклами вимагають аналізу й економічно обґрунтованого процесу формування рекламної кампанії відповідно до існуючих і постійно мінливих ринкових умов (чинників зовнішнього і внутрішнього середовища). Саме цим зумовлено актуальність вибраної теми бакалаврської роботи.

У першому розділі запропоновано визначення рекламної кампанії підприємства, яке ґрунтується на синтезі понять «реклама» та «рекламна кампанія». Розкрито сутність понять «реклама» та «рекламна діяльність». Доповнено існуючу класифікацію рекламних кампаній.

У другому розділі проаналізовано фінансово-господарську діяльність ПАО «ХТЗ ім. Орджонікідзе», зроблено ґрунтком висновки щодо стану рекламної діяльності.

У третьому розділі розроблено рекомендації щодо проведення рекламної кампанії для ПАО «ХТЗ ім. Орджонікідзе». Розраховано очікувану економічну ефективність від упровадження запропонованих рекламних заходів.

До недоліків роботи можна зарахувати відсутність системи показників оцінювання ефективності рекламної діяльності суб'єкта підприємництва.

У цілому дипломна робота студента І. В. Губіна «Розробка рекламної кампанії підприємства» відповідає встановленим вимогам і заслуговує на оцінку 90 балів (відмінно). Студенту І. В. Губіну може бути присвоєно кваліфікацію бакалавра з «Підприємництва та торгівлі».

Рецензент канд. екон. наук, викладач кафедри
економіки підприємництва
та економічної теорії

І. І. Ткачук

Зміст

Вступ.....	3
1. Мета і завдання дипломної роботи	5
2. Вибір і затвердження теми дипломної роботи	6
3. Призначення наукового керівника	6
4. Вимоги до структури та змісту дипломної роботи.....	8
4.1. Вимоги до змісту розділів дипломної роботи.....	8
5. Вимоги до оформлення дипломної роботи.....	13
6. Порядок оцінювання та захисту дипломної роботи.....	24
7. Рекомендована література.....	25
Додатки.....	26

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні рекомендації
до написання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності
076 «Підприємництво та торгівля»
освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
першого (бакалаврського) рівня

Укладач: Бутенко Дар'я Сергіївна

Відповідальний за видання М. М. Салун

Редактор Н. Г. Войчук

Коректор

План 2024 р. Поз. № 133 ЕВ. Обсяг 33 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 453 від 20.02.2015 р.*